

givelsen af 2. Rækkes 2. Bind, men flyttede samtidigt Tidsgrænsen for Værker, der skulde ekserperes til Optagelse i dette, til Aaret 1889. Den overvældende Rigdom paa Værker, indeholdende Aktstykker og Breve fra det 16. og 17. Aarhundrede, som nu forelæa i Modsætning til hvad Tilfældet havde været i tidligere Tid, bevirkede dog, at man vedtog dels at gøre Regesterne kortere, dels ligefrem at udelade en Del lettere tilgængelige danske og norske Kildeskrifter, hvis Indhold var ordnet kronologisk, og hvis Medtagelse vilde have ladet Regestaværket svulme op i endnu højere Grad end det ogsaa uden den vilde ske; hvilke Værker Talen her var om, er angivet i Fortalen til det nu udkomne sidste Hefte. Værket gik jævnt frem og er nu, som sagt, afsluttet. Det er en Selvfølge, at de Personer, der har medvirket til Arbejdet, i Tidens Løb i høj Grad har skiftet, baade Medlemmerne af Videnskabernes Selskabs Regestakommission, og selve Medarbejderne og Redaktørerne. Den sidste Kommission har bestaaet af Professorerne E. Holm og Joh. Steenstrup og Pastor, Dr. H. Rørdam, den sidste Redaktør har været Dr. M. Mackeprang. Om man, hvis Talen nu var om at udgive et saadant eller lignende Værk, vilde vælge de samme Principper, der har været bestemmende for Arbejdet, er sikkert meget tvivlsomt, og det kan vel heller ikke nægtes, at der vedblivende knytter sig adskillige Mangler til det, men alligevel tør det vel siges, at det svarer til de Forhaabninger, som udtaltes af Regestakommissionen 1870, nemlig at det vil „være et af de vigtigste og uundværligste Hjælpemidler til Studiet af Fædrelandets Historie“.

J. A. F.

Rigsarkivar Secher har paabegyndt Udgivelsen af *Meddelelser fra det danske Rigsarkiv*, som skal udkomme efter Tid og Lejlighed; foreløbig foreligger de to første Hæfter (1906—07). Heri skal optages Aarsoversigter over Arkivets Forhold af samme Art som allerede tidligere meddelt, og Beretningen omfatter denne Gang Femaaret 1901—05; den gaar langt mere i Enkeltheder end de foregaaende og giver et yderst lærerigt Indblik i de store organisatoriske Arbejder i Arkivet. Yderligere er det dog Meningen at bringe Afhand-

linger om alt, hvad der vedrører Arkivvæsen og arkivalske Spørgsmaal, og smukke Prøver paa, hvad dermed menes, foreligger i de to Hæfter. Rigsarkivaren selv har meddelt den klare Oversigt over Arkivvæsenets Indretning i Norden, som han foredrog paa det tyske Arkivarmøde i 1905, og han har fyldigt belyst, hvorledes den ledende Tanke ved Arkivordning maa være Proveniensen, Hjemhørsprincippet, som han kalder det, og paavist, hvorledes det er naaet til Danmark og gennemføres her. Blandt de mindre Afhandlinger finder man en morsom Undersøgelse af Arkivar Thiset om nogle falske Aktstykker fra Kongstedlunds Arkiv; to Breve, der udgives for at være fra 1464 og 1561, viser sig at være skrevne ved Aar 1700, men paa ægte Breve fra d. 15. Aarhundrede, af hvilke det er lykkedes at læse det ene næsten fuldstændigt. Endelig finder man en af de Vejledninger til at benytte Arkiverne, som det er Rigsarkivarens Hensigt efterhaanden at give; hvad der denne Gang meddeles, drejer sig om Akter om Tiendeafløsning, Forhold, der er kommet paa Dagsordenen ved Tiendeloven af 1905. Fortsat som her begyndt vil det nye arkivalske Tidsskrift faa en smuk Plads i vor historiske Litteratur.

Kr. E.

Arkivsekretær G. L. Grove, der ogsaa tidligere har indlagt sig Fortjenester ved interessante Bidrag til vor Søkrigshistorie, har for det historiske Selskab i Utrecht udgivet *Journalen van de admiralen van Wassenaer—Obdam (1658—59) en de Ruyter (1659—60)* (Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap (gevestigd te Utrecht) 3. Serie Nr. 23, Amsterdam 1907). Journalerne, af hvilke Wassenaers er i privat Besiddelse, Ruyters findes i Rigsarkivet i Haag, har den nøjeste Forbindelse med dansk Historie, idet de er førte paa de to Admiralers Togter til Danmark under Krigen med Sverige. Man vil dog blive skuffet, hvis man gaar til Læsningen med store Forventninger om her at finde vigtige Bidrag til Tidens politiske Historie. Som Kilde til Belysning af Nederlandenes Stilling til det nordiske Spørgsmaal og Følgerne heraf for deres Flaaders Optræden har særlig Wassenaers i Haag-Arkivet opbevarede Breve til Hollands Stater og til Jan de